Πολύνεκρο δυστύχημα στα Τέμπη το 2023

- Διότι τα τρένα βρέθηκαν στην ίδια γραμμή με αντίθετη κατεύθυνση
  - Διότι ο σταθμάρχης Λάρισας έστειλε το επιβατικό τρένο στη γραμμή καθόδου
    - Διότι ο σταθμάρχης άφησε το κλειδί 118 σε λάθος θέση
      - Διότι η συγκεκριμένη θέση δεν είχε στελεχωθεί κατάλληλα
        - Διότι ο σταθμάρχης είχε υπερβεί το καθορισμένο όριο ηλικίας
        - Διότι το προφίλ του σταθμάρχη ταίριαζε σε μικρότερης σημασίας σταθμό
        - Διότι υπήρχε ένα μόνο άτομο στη θέση ενώ στη Γερμανία υπάρχουν δύο ή τρία
        - Διότι συνάδελφοί του θεωρούσαν το συγκεκριμένο σταθμάρχη επιπόλαιο
        - Διότι οι προϊστάμενοι του επιθεωρητή υπέγραφαν τυπικά μόνο τις βάρδιες χωρίς να τις ελέγχουν
        - Διότι μειώθηκαν οι θέσεις εργασίας πριν τεθούν σε λειτουργία οι απαραίτητοι αυτοματισμοί
        - Διότι «προσλαμβάνονται» σταθμάρχες με Δελτίο Παροχής Υπηρεσιών
        - Διότι ο σταθμάρχης δεν εκπαιδεύτηκε κατάλληλα
          - Διότι η θεωρητική εκπαίδευσή του διάρκεσε τρεις μήνες
          - Διότι αντίθετα στη Γερμανία η θεωρητική εκπαίδευση κρατά δύο έτη και ολοκληρώνεται με εξετάσεις βάσει προσομοίωσης
          - Διότι η πρακτική εκπαίδευσή του διάρκεσε τρεις μήνες σε 5 σταθμιούς
          - Διότι αντίθετα στη Γερμανία η πρακτική εκπαίδευση κρατά ένα έτος σε συγκεκριμένο σταθμό στον οποίο εξειδικεύεται
          - Διότι η προβλεπόμενη εκπαίδευση δεν έγινε όπως θα έπρεπε
          - Διότι η ΡΑΣ μοιάζει να μην εποπτεύει κατάλληλα την εκπαίδευση και πιστοποίηση των σταθμαρχών
        - Διότι ο σταθμάρχης ήταν μόνος του στο πόστο επί 5 νύχτες
        - Διότι ο σταθμάρχης φέρεται να μην ήταν στο πόστο του
        - Διότι νωρίτερα απουσίαζαν αδικαιολόγητα δύο άλλοι σταθμάρχες
    - Διότι ο σταθμάρχης δεν χρησιμοποίησε το σύστημα τηλεδιοίκησης για τη χάραξη της πορείας
  - Διότι ο μηχανοδηγός του ΙΟ εμπιστεύτηκε το σταθμάρχη Λάρισας ως προς τη γραμμή που ακολουθούσε
    - Διότι ο μηχανοδηγός δεν τήρησε τις τυπικές διαδικασίες (γραπτή εντολή — υπόδειγμα 1001)
    - Διότι ο μηχανοδηγός δεν σταμάτησε ως όφειλε την αμαξοστοιχία προκειμένου να συνεννοηθεί με το σταθμάρχη (άρθρο 1204 του Γενικού Κανονισμού)
      - Διότι δεν υπάρχει σύστημα επανελέγχου και αξιολόγησης των στελεχών
        - Διότι δεν το επέβαλε η ΡΑΣ
      - Διότι ήταν φίλος με το σταθμάρχη
      - Διότι η ΡΑΣ ίσως να μην ανέλυσε προηγούμενα συμβάντα και να μη θέσπισε διορθωτικές ενέργειες
- Διότι το επιβατικό τρένο είχε υπερβολικά υψηλή ταχύτητα
  - Διότι η Hellenic Train θεωρούσε ότι δεν υπάρχει κίνδυνος τέτοιου ατυχήματος
    - Διότι δεν είχε διδαχθεί από προηγούμενα ατυχήματα
    - Διότι δεν είχε κάνει ανάλυση κινδύνου
    - Διότι δεν της το είχε επισημάνει η ΡΑΣ
    - Διότι απουσιάζει η κουλτούρα ασφάλειας
      - Διότι η ΡΑΣ αντιλαμβάνεται το ρόλο της τυπικά και όχι ουσιαστικά
      - Διότι οι εκθέσεις ασφαλείας της ΡΑΣ δεν εξετάζουν την ουσία των προβλημάτων
      - Διότι η ΡΑΣ μοιάζει να μη διοικείται αποτελεσματικά
      - Διότι η ΡΑΣ δεν είναι κατάλληλα στελεχωμένη
      - Διότι δεν έχει τεθεί σε εφαρμογή το εθνικό σχέδιο δράσης για τη ΡΑΣ που έχει εκπονηθεί κατόπιν σύστασης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Σιδηροδρόμων
      - Διότι δεν υπάρχει επίσημο σώμα διερεύνησης για σιδηροδρομικά ατυχήματα
- Διότι τα τρένα δεν ειδοποιήθηκαν να σταματήσουν
  - Διότι ο σταθμάρχης Λάρισας δεν έλαβε υπόψη του ότι, σύμφωνα με το σύστημα τηλεδιοίκησης, το τρένο κινούνταν λάθος
  - Διότι ο σταθμάρχης Λάρισας δεν αντέδρασε όταν ενημερώθηκε από το σταθμάρχη των Νέων Πόρων ότι εμπορική αμαξοστοιχία βρισκόταν στη γραμμή καθόδου
  - Διότι ο μηχανοδηγός δεν ανακοίνωσε ότι ακολουθεί τη γραμμή καθόδου
  - Διότι δεν δούλευε η σηματοδότηση και το σύστημα ελέγχου ETCS
    - Διότι κλοπές καλωδίων και δολιοφθορές έχουν θέσει εκτός λειτουργίας τις δομές τηλεδιοίκησης
      - Διότι αστυνομία και Δικαιοσύνη αδυνατούν να περιορίσουν το φαινόμενο
    - Διότι υπήρξαν κενά στη δημοπράτηση και παρακολούθηση της σύμβασης 717
    - Διότι στο συγκεκριμένο τμήμα του δικτύου υπήρχε αντικείμενο το οποίο δεν καλύπτονταν από την αρχική σύμβαση
    - Διότι η κλεμμένος εξοπλισμός δεν αντικαταστάθηκε εγκαίρως
    - Διότι η διαδικασία δημοσίων συμβάσεων είναι προβληματική
      - Διότι υπάρχει πολυδιάσπαση αρμοδιοτήτων
      - Διότι ενστάσεις των υποψηφίων αναδόχων καθυστερούν την κατακύρωση
        - Διότι η Δικαιοσύνη καθυστερεί να εκδώσει αποφάσεις
      - Διότι η Ευρωπαϊκή χρηματοδότηση επιβάλλει πρόσθετη γραφειοκρατία και δυσκαμψία
      - Διότι οι χρηματοδοτήσεις συνδυάζουν εθνικούς και Ευρωπαϊκούς πόρους
      - Διότι το προσωπικό του φορέα υποδοχής δεν είναι κατάλληλο για να αναθέσει, να επιβλέψει και να παραλάβει τις αντίστοιχες συμβάσεις
    - Διότι δεν ελεήφθησαν τα κατάλληλα μέτρα για προσαρμογή της σύμβασης 717 κατά τη διάρκεια εκτέλεσής της
    - Διότι το αντικείμενο του έργου και ο χρόνος υλοποίησης είχαν διασπαστεί σε πολλαπλές συμβάσεις
    - Διότι σημειώθηκαν αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στην υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου, τροποποιήσεις αυτού, ελλιπείς μελέτες και διενέργεια εργασιών χωρίς την ύπαρξη εγκεκριμένων μελετών
    - Διότι το σύστημα ETCS έχει υψηλό κόστος προμήθειας και συντήρησης
    - Διότι η ψηφιακή αναβάθμιση του συστήματος δεν περιλήφθηκε στη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020–2025
    - Διότι δεν υπήρξε πίεση από φορείς του εξωτερικού για τη λειτουργία του συστήματος
      - Διότι δεν υπάρχουν διασυνδεδεμένα επιβατικά δρομολόγια με άλλες χώρες
  - Διότι ο σταθμάρχης Νέων Πόρων δεν σήμανε συναγερμό βλέποντας την πορεία των δύο τρένων στον πίνακα ελέγχου
  - Διότι σταμάτησε η λειτουργία του «Κέντρου Παρακολούθησης Κυκλοφορίας» του ΟΣΕ
    - Διότι οι αρμόδιοι υπάλληλοι μετακινήθηκαν στην ΤΡΑΙΝΟΣΕ (τώρα Hellenic Train)
      - Διότι δεν σχεδιάστηκε σωστά ο διαχωρισμός των δύο εταιριών
    - Διότι η Hellenic Train θέσπισε παρακολούθηση με GPS
      - Διότι δεν ελέγχθηκε η αποτελεσματικότητα του νέου συστήματος παρακολούθησης από τη ΡΑΣ
    - Διότι δεν υπάρχει μια εταιρική σύμβαση μεταξύ ΟΣΕ και ΤΡΑΙΝΟΣΕ για να είναι ευκρινώς καταγεγραμμένα τα ποιες είναι οι υποχρεώσεις και ποια είναι τα δικαιώματα της κάθε εταιρείας
- Διότι έπιασε φωτιά

Έλλειμμα διοίκησης
- Ισχνές διοικητικές μεταρρυθμίσεις
- Αναξιοκρατία
- Παρωχημένο μοντέλο διοίκησης
- Προβληματικό μισθολόγιο
- Αδιαφάνεια
- Διαφθορά
- Ασαφείς και επικαλυπτόμενες αρμοδιότητες
- Απουσία αξιολόγησης, κινήτρων και επιπτώσεων
- Επιβλαβείς εξωθεσμικές παρεμβάσεις (πολιτικών, ιδιωτών, συνδικαλιστών)
- Αδυναμία της πολιτικής ηγεσίας λόγων πολλών αρμοδιοτήτων
- Εστίαση της πολιτικής ηγεσίας σε βραχυπρόθεσμες και συχνά στενά εκλογικές προτεραιότητες
- Διαχρονική υποβάθμιση της δημόσιας διοίκησης από την πολιτική ηγεσία

Έλλειψη κατάλληλων πόρων
- Χαμηλή προτεραιότητα στις σιδηροδρομικές μεταφορές
- Χρεοκοπία της χώρας
- Μικρή χρήση του σιδηροδρομικού δικτύου
- Χαμηλή προτεραιότητα στις επενδύσεις
- Ακατάλληλος προϋπολογισμός συντήρησης υποδομών
- Αναποτελεσματική διοίκηση
- Ατελέσφορη τιμολογιακή πολιτική
- Ανορθολογική κατανομή προσωπικού
- Ελλειπές μάρκετινγκ των σιδηροδρομικών μεταφορών
- Χαμηλή απορρόφηση και κακοδιαχείριση χρηματοδότησης ΕΕ
- Περιορισμοί ΕΕ στις επιλέξιμες δαπάνες

Διομήδης Σπινέλλης, Μάρτιος 2023.
Διατίθεται με άδεια CC BY NC 4.0.